

AUÐLINDIR, SKIPULAG OG ATVINNA – Er svæðisskipulag leið til betri framtíðar
Ráðstefna á vegum Samtaka sveitarfélaga á Suðurlands
Helli 25. mars 2015

Skipulag ferðapjónustu

PÉTUR INGI HARALDSSON – SKIPULAGSFULLTRÚI

GRÍMSNES- OG GRAFNINGSHREPPUR, BLÁSKÓGABYGGÐ, HRUNAMANNAHREPPUR, SKEIÐA- OG
GNÚPVERJAHREPPUR, FLÓAHREPPUR OG ÁSAHREPPUR

Efnistöð erindis

Byggðasamlag um skipulags- og byggingarfulltrúa

Svæðið sem byggðasamlagið nær yfir

Rammi skipulagsákvæðana

Vöxtur ferðaþjónustu og uppbygging undanfarin ár

Helstu álitamál sem komið hafa upp

Ferðaþjónusta í svæðisskipulagi

Skipulags- og byggingarfulltrúi Uppsveita bs.

Sameiginlegt embætti skipulagsfulltrúa og byggingarfulltrúa fyrir 6 sveitarfélög

- Grímsnes- og Grafningshreppur
- Bláskógabyggð
- Hrunamannahreppur
- Skeiða- og Gnúpverjahreppur
- Flóahreppur
- Ásahreppur

Svæðið í stuttu máli.....

Í grunninn dreifbýlt landbúnaðarsamfélag með nokkrum litlum þéttbýliskjörnum

Íbúafjöldi rétt rúmlega 1% af heildar íbúafjölda Íslands

Nær yfir um 10,7 % af flatarmáli landsins

Með rúmlega 40% af sumarhúsum landsins

Um 42% af raforkuframleiðslu landsins

Svæðið í stuttu máli.... frh

Umfangsmikil landbúnaðarframleiðsla (mjólk, kjöt, garðyrkja)

Gullni hringurinn (Þingvellir, Gullfoss, Geysir) og Þjórsárdalur

Kjölur, Kerlingarfjöll, Þjórsárver, Langjökull

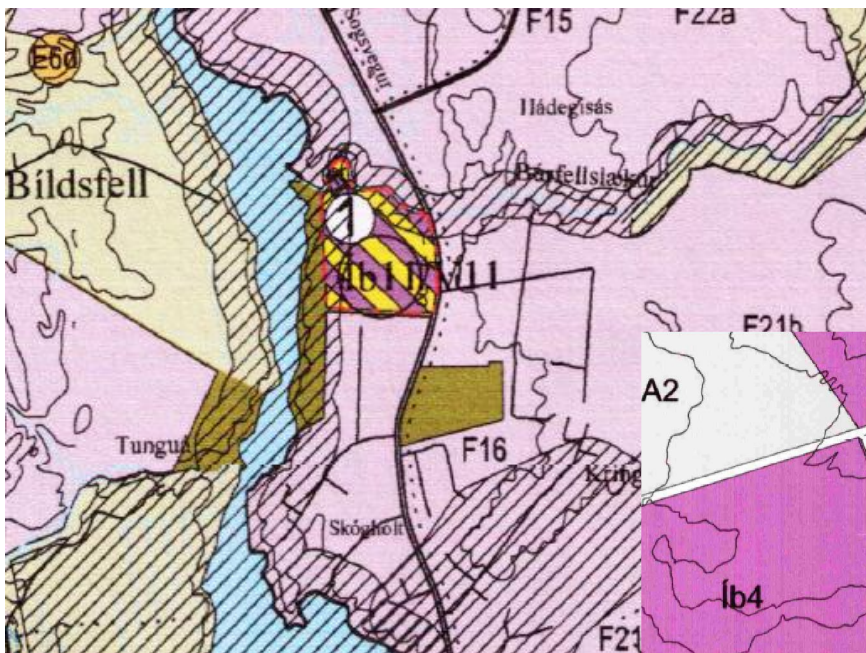
... og sívaxandi þjónusta í kringum ferðamenn...

Skipulagsramminn

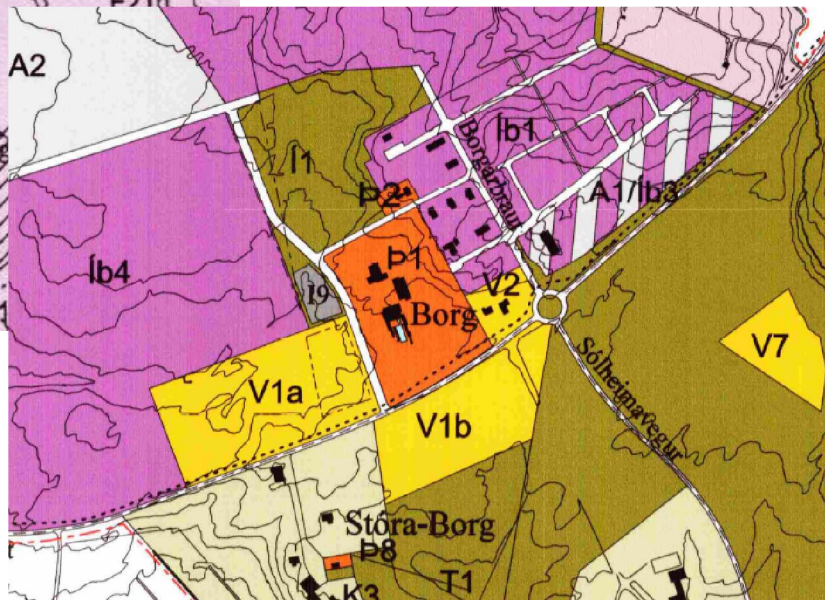
Skipulagsskylda nær til lands og hafs innan marka sveitarfélaga. Bygging húsa og annarra mannvirkja ofan jarðar og neðan og aðrar framkvæmdir og aðgerðir sem hafa áhrif á umhverfið og breyta ásýnd þess skulu vera í samræmi við skipulagsáætlanir.

Í skipulagsáætlunum er mörkuð stefna um landnotkun og byggðaþróun. Þar eru sett fram stefnumið um einstaka þætti varðandi íbúðarbyggð, frístundabyggð, atvinnusvæði, náttúruvernd, vatnsvernd, samgöngur, landslag, náttúruvá o.fl. Í samræmi við markmið laga þessara.

Stefna um landnotkun

V1a Borg. Nýtt svæði í þéttbýlinu á Borg, við Biskupstungnabraut, fyrir verslun og þjónustu. Svæðið er um 4,5 ha að stærð og er ætlað undir verslun, bensínafgreiðslu og aðra þjónustu við ferðamenn og vegfarendur. Ekki eru skráðar menningarminjar á svæðinu.²² Umrætt svæði er ræktað eða framræst land. Breytingin er ekki talin hafa veruleg umhverfisáhrif (sjá töflu 5). Við gerð deiliskipulags þarf að

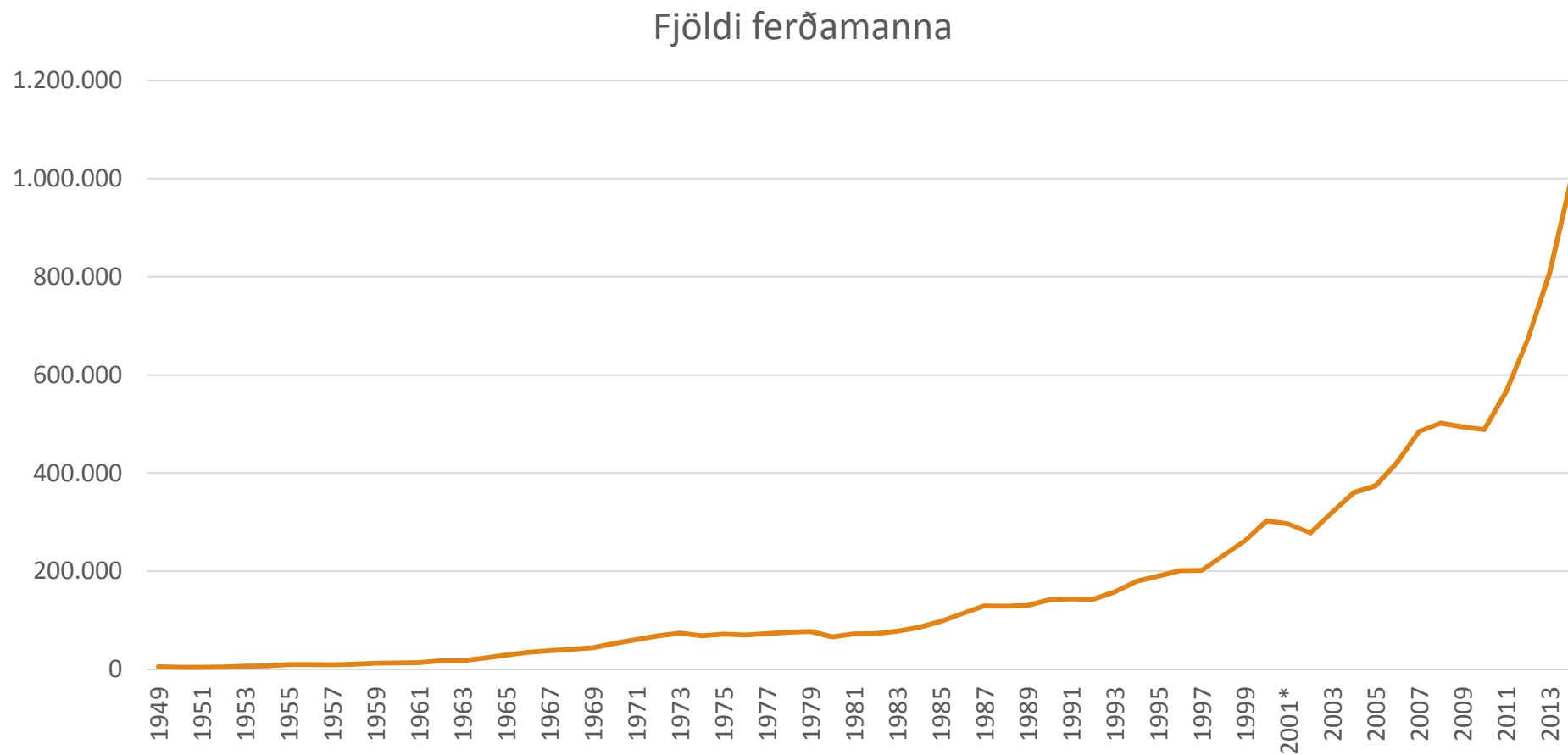

Stefna um landnotkun frh.

Ferðapjónusta tengist stefnumörkun margra landnotkunarflokka

- Verslun- og þjónusta (hótel, veitingahús og önnur þjónusta)
- Miðsvæði (ýmiss verslunar og þjónustustarfsemi, stjórnsýsla o.fl.)
- Landbúnaðarsvæði (ferðapjónusta bænda)
- ...íbúðarsvæði
- ...sumarhúsasvæði

Fjölgun ferðamanna

Heimild: Útlendingaæftirlitið: komur farþega til landsins 1949-2000.

Ferðamálastofa: brottfarir farþega frá landinu 2001-2013.

Uppbygging undanfarin ár

Gullni hringurinn lang vinsælasta ferðaleiðin

- 72% af erlendum sumarferðamönnum og 61% af vetrarferðamönnum.

Öðrum áfangastöðum hefur fjölgað í takt við aukinn fjölda ferðamanna

Mikið um dagsferðir og töluverð fjárfesting í uppbyggingu innviða

- T.d. Þingvellir, Geysir, Fontana, Gamla-Laugin, Friðheimar o.s.frv.)

Ekki hefur verið byggt mikið af nýjum mannvirkjum sem bjóða gistingu fyrir ferðamenn undanfarin ár

- Svæðið í samkeppni við höfuðborgarsvæðið um gistingu (dagsferðir)
- Fjármálahrún

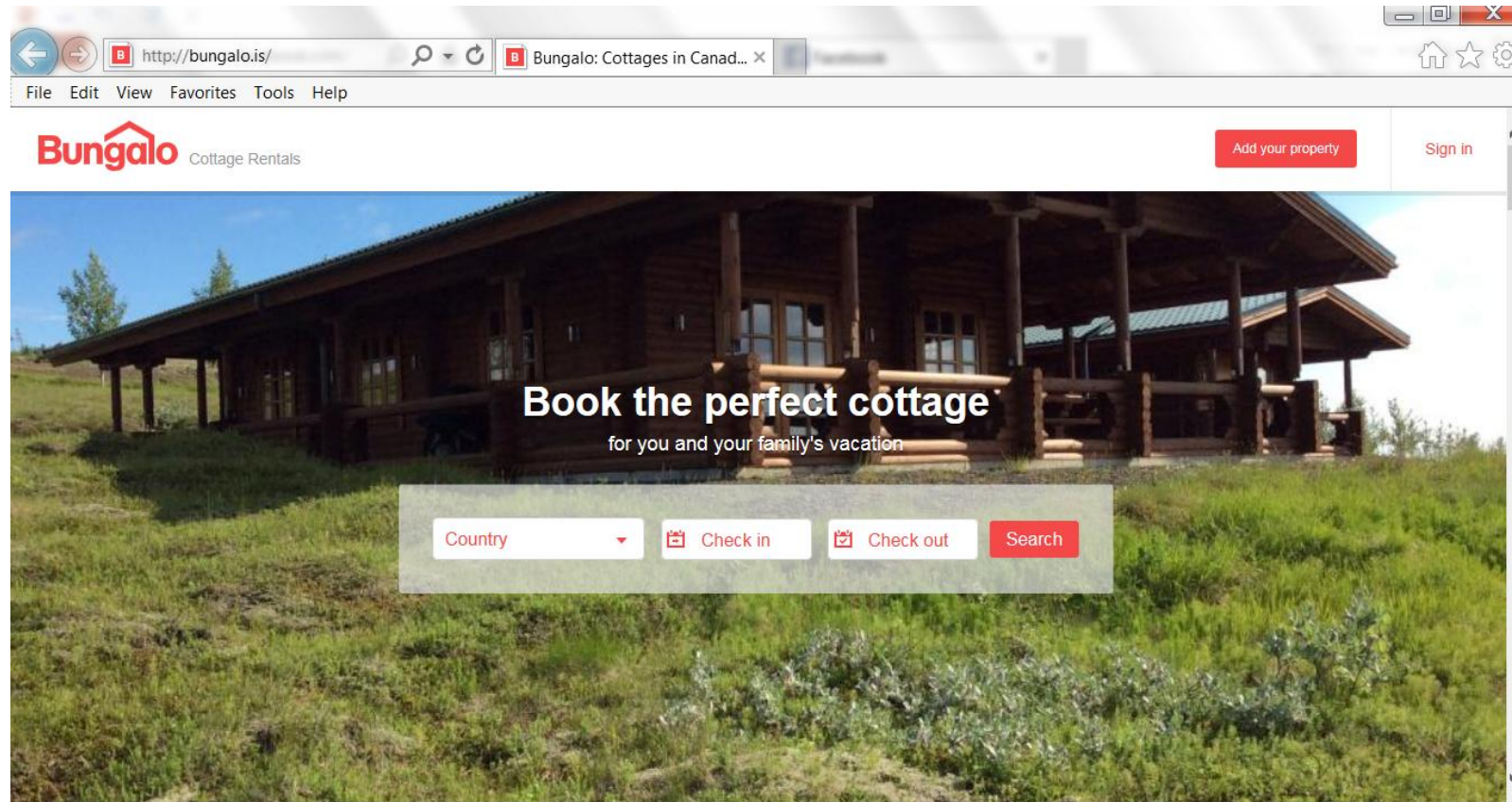
Uppbygging undanfarin ár

.....en

Ekki margar nýjar byggingar enn sem komið er, en samt hefur orðið mikil aukning á gistirými á svæðinu.

- Hús byggð sem íbúðarhús, sumarhús, skólar o.s.frv. hafa fengið nýtt hlutverk sem gistihús
- www.bungalo.is
- www.airbnb.is

Ferðapjónusta í sumar- og íbúðarhúsum

Í deiglunni

Sívaxandi þörf fyrir gistrými á svæðinu sem m.a. lýsir sér í eftirspurn eftir útleigu sumar- og íbúðarhúsa

Fjölgun áfangastaða gerir það að verkum að ferðamenn eru líklegri til að gista yfir nótt

Skipulag fyrir nokkur ný verslunar- og þjónustusvæði sem ætluð eru fyrir uppbyggingu gistirýmis nýlokið eða að klárast

Skipulagsvinna að fara af stað á nokkrum svæðum og margar fyrirspurnir

Bygging á stóru hóteli á Geysi að fara af stað

Vaxandi áhugi á uppbyggingu á hálendinu – nýtt hótél í Kerlingarfjöllum

Álitamál

Uppbygging ferðapjónustu á landbúnaðarsvæðum

- Hversu mikil uppbygging er heimil án þess að breyta landnotkun í svæði fyrir verslun- og þjónustu?
- Er ferðapjónusta eingöngu heimil sem aukabúgrein? Skiptir það máli?
- Er hentugt að byggja ferðapjónustu á öllum bæjartorfum? Hvað með bæjartorfur þar sem er margbýlt og rekin er umfangsmikil landbúnaðarstarfsemi?

Er mikil uppbygging ferðapjónustu í sumar- og íbúðarhúsahverfum æskileg?

- Samræmi við skipulag?
- Er verið að breyta eðli hverfa á neikvæðan/jákvæðan hátt?

Snýst allt um ferðamanninn og hans þarfir? Fáum við hvergi að vera í friði?

Uppbygging á hálendinu – mikil/meðal/lítill/engin

Svæðisskipulag – Samvinna

Meiri þörf á samvinnu í tengslum við uppbyggingu ferðapjónustu og ferðaleiða á hálendinu en á láglendinu

- Takmörkuð auðlind
- Óljósari sveitarfélagamörk

Uppbygging ferðapjónustaða á láglendi, sérstaklega í dreifbýlinu, byggir meira á frumkvæði landeigenda en sveitarfélaga

Samvinna sveitarfélaga í skipulagi ferðapjónustu gæti falist í samræmingu á reglum og viðmiðum um uppbyggingu ferðapjónustu á landbúnaðar-, sumarhúsa- og íbúðarsvæðum

Samvinna sveitarfélaga í samgöngumálum